

BÖLÜM 1

EKONOMİNİN DOĞASI VE İKTİSADİ VERİ

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1: EKONOMETRİNİN DOĞASI VE İKTİSADİ VERİ

1. EKONOMETRİ NEDİR?

2. UYGULAMALI İKTİSADİ ANALİZİN ADIMLARI

3. İKTİSADİ VERİNİN YAPISI

4. NEDENSELLİK VE EKONOMETRİK ANALİZDE CETERIS PARIBUS NOTASYONU

1. EKONOMETRİ NEDİR?

Ekonometri, iktisadi ilişkileri tahmin etmek, iktisadi teorileri test etmek, devlet veya işletme politikalarını değerlendirmek ve uygulamak için istatistiksel yöntemlerin temeline dayanır.

Ekonometrinin en yaygın uygulamaları; faiz oranları, enflasyon oranları ve gayrisafi yurt içi hasıla gibi önemli makroiktisadi değişkenlerin ileriye yönelik tahminidir.

2. UYGULAMALI İKTİSADİ ANALİZİN ADIMLARI

Ekonometrik yöntemler, uygulamalı iktisadın hemen hemen her bir dalıyla ilgilidir. İktisadi bir teorinin test edilmesi veya işletme kararları politikalarının analizi için bazı akla takılan önemli ilişkiler olduğunda ekonometrik yöntemler ortaya çıkar.

Uygulamalı analiz bir teoriyi test etmek veya bir ilişkiyi tahmin etmek için veri kullanır.

3. İKTİSADİ VERİNİN YAPISI

- YATAY-KESİT VERİLERİ

TABLO 1.1

Ücretler ve Diğer Kişisel Özelliklerin Yatay-Kesit Veri Seti

gözlemno	wage (ücret)	educ (eğitim yılı)	exper (tecrübe)	female (kadın)	married (evli)
1	3,10	11	2	1	0
2	3,24	12	22	1	1
3	3,00	11	2	0	0
4	6,00	8	44	0	1
5	5,30	12	7	0	1
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
525	11,56	16	5	0	1
526	3,50	14	5	1	0

TABLO 1.2**İktisadi Büyüme Oranları ve Ülke Özelliklerinin Veri Seti**

gözlemno	ülke	gpcrgdp	govcons60	second60
1	Arjantin	0,89	9	32
2	Avusturya	3,32	16	50
3	Belçika	2,56	13	69
4	Bolivya	1,24	18	12
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
61	Zimbabve	2,30	17	6

- ZAMAN SERİSİ VERİSİ

TABLO 1.3

Porto Riko için Asgari Ücret, İşsizlik ve İlgili Veriler

gözlemno	yıl	avgmin	avgcov	unemp	gnp
1	1950	0,20	20,1	15,4	878,7
2	1951	0,21	20,7	16,0	925,0
3	1952	0,23	22,6	14,8	1015,9
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
37	1986	3,35	58,1	18,9	4281,6
38	1987	3,35	58,2	16,8	4496,7

- HAVUZLANMIŞ YATAY KESİTLER**

TABLO 1.4**Havuzlanmış Yatay Kesitler: Ev Fiyatlarının İki Yılı**

gözlem no	yıl	hprice	proptax	sqrft	bdrms	bthrms
1	1993	85500	42	1600	3	2,0
2	1993	67300	36	1440	3	2,5
3	1993	134000	38	2000	4	2,5
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
250	1993	243600	41	2600	4	3,0
251	1995	65000	16	1250	2	1,0
252	1995	182400	20	2200	4	2,0
253	1995	97500	15	1540	3	2,0
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
520	1995	57200	16	1100	2	1,5

- PANEL VEYA KARMA VERİ**

Panel veri (veya *karma veri*) seti, veri setindeki *her bir* yatay-kesit üyesi için bir zaman serisi içerir.

TABLO 1.5

Şehir Suç İstatistikleri ile İlgili İki Yıllık Panel Veri Seti

gözlem no	şehir	yıl	cinayetler	nüfus	unem	polis
1	1	1986	5	350000	8,7	440
2	1	1990	8	359200	7,2	471
3	2	1986	2	64300	5,4	75
4	2	1990	1	65100	5,5	75
⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮	⋮
297	149	1986	10	260700	9,6	286
298	149	1990	6	245000	9,8	334
299	150	1986	25	543000	4,3	520
300	150	1990	32	546200	5,2	493

4. NEDENSELLİK VE EKONOMETRİK ANALİZDE CETERIS PARIBUS NOTASYONU

İktisadi teorinin pek çok testinde ve kuşkusuz kamu politikalarını değerlendirmek için ekonomistin amacı, bir değişkenin diğer değişken üzerinde **nedensel etkiye** sahip olduğunu göstermektedir.

İki veya daha fazla değişken arasındaki bir ilişkiyi basit bir şekilde bulma anlamlı olabilir, fakat nedensellik kurulamadıkça bu nadiren zorlayıcıdır.